

firm ground

Verder met digitale toegankelijkheid

Toegankelijkheidsonderzoek Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren (DBNL) (dbnl.org) op WCAG 2.1

Organisatie:

KB (Koninklijke Bibliotheek)

Website:

Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren (DBNL) (dbnl.org)

Datum:

7 september 2021

Versie:

1.0

Rapport: Onderzoek WCAG 2.1, niveau AA, Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren (DBNL), versie 1.0

Firm Ground, 7 september 2021

De in dit rapport beschreven bevindingen zijn specifiek gericht op de door de opdrachtgever geformuleerde vraagstelling. Als zodanig is de inhoud van dit rapport niet generaliseerbaar.

Dit rapport mag in zijn geheel gedeeld worden, bijvoorbeeld als onderbouwing voor een toegankelijkheidsverklaring. Het overnemen van delen van dit rapport mag enkel na schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoudsopgave

1 Managementsamenvatting.....	4
2 Inleiding.....	5
2.1 Opdrachtschrijving	5
2.2 Wijzigingsblad	6
3 Het onderzoek	7
3.1 Methode	7
3.2 Steekproef.....	7
3.3 Gebruikte systemen	9
3.4 Technologieën waarop wordt gesteund	9
4 Bevindingen per succescriterium.....	10
4.1 WCAG 2.0	10
Principe 1: Waarneembaar	10
Principe 2: Bedienbaar.....	21
Principe 3: Begrijpelijk.....	29
Principe 4: Robuust.....	32
4.2 In WCAG 2.1 toegevoegde criteria	34
Principe 1: Waarneembaar	34
Principe 2: Bedienbaar.....	39
Principe 4: Robuust.....	41
5 Overige adviezen en opmerkingen	43
6 Screenshots	45
7 Componenten	46
7.1 Header en footer	46
8 Organisatie	47
8.1 Over Firm Ground	47

1 Managementsamenvatting

Dit document bevat adviezen naar aanleiding van een onderzoek dat is uitgevoerd op de website Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren (DBNL). Het doel van dit document is om aan te geven aan welke eisen van WCAG 2.1, niveau AA nog niet wordt voldaan.

Tijdens het onderzoek valt op dat er ten opzichte van het vorige onderzoek zeker een aantal zaken verbeterd zijn. Zo zijn er onder andere skiplinks toegevoegd en zijn de alternatieve teksten verbeterd. Helaas zijn er ook nog een aantal punten uit het vorige onderzoek en een aantal nieuwe punten aanwezig. Hierbij valt op dat vooral aandacht is besteed aan de homepage maar dat op andere pagina's nog punten te verbeteren zijn.

Er zijn 51 bevindingen bij de succescriteria genoteerd.

Een volledig overzicht van de resultaten per succescriterium is opgenomen in hoofdstuk 4.

Er zijn overige adviezen met betrekking tot de toegankelijkheid en bouwkwiteit, zie hoofdstuk 5.

Wanneer een afwijking van de norm op meerdere plaatsen voorkomt, worden deze niet alle expliciet genoemd. Er worden voorbeelden gegeven, maar dit is niet een uitputtend overzicht van elke keer dat een issue voorkomt. We adviseren om de gehele website na te kijken op het voorkomen van de geconstateerde issues en deze issues op te pakken.

2 Inleiding

Op verzoek van de aanbieder van de website Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren (DBNL) is een onderzoek gedaan naar de toegankelijkheid van de website op WCAG 2.1, niveau AA.

2.1 Opdrachtomschrijving

Opdrachtgever:

KB (Koninklijke Bibliotheek)

Soort onderzoek:

WCAG 2.1, niveau AA

Het onderzoek is uitgevoerd van:

23 augustus 2021 tot 7 september 2021

Website:

Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren (DBNL) (dbnl.org)

Scope:

Alle pagina's op www.dbnl.org.

Uitgesloten van scope:

- Subwebsite(s) waarbij de HTML en/of het systeem afwijkt van de onderzochte website.
- Alle externe systemen en websites waar via dbnl.org met een link naar wordt verwezen.

Grootte van steekproef:

21 pagina's

Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning:

De website is geschikt voor alle gangbare browsers en hulpapparatuur.

2.2 Wijzigingsblad

versie	datum	auteur	reden van wijziging
1.0	7 september 2021	Milou Bruggink	Niet van toepassing

Het rapport met het hoogste versienummer vervangt alle eventuele voorgaande versies van dit rapport.

3 Het onderzoek

3.1 Methode

Het onderzoek is een onderzoek naar waar de site niet voldoet aan de norm van WCAG 2.1, niveau AA. Het onderzoek is een 'falsificatieonderzoek'. Dit betekent dat er gekeken is naar wat er niet voldoet. In het onderzoek worden geen zaken goedgekeurd. WCAG 2.1, niveau AA is integraal opgenomen in Europese standaard EN 301 549. Onze onderzoeken op WCAG 2.1, niveau AA bevatten dus alle 50 succescriteria uit EN 301 549.

Overheden hoeven nog niet in alle situaties aan alle succescriteria van WCAG 2.1 te voldoen. Voor hen zijn er uitzonderingen vastgelegd in het huidige toegankelijkheidsbeleid. Wij testen op alle succescriteria van WCAG 2.1. Dat wil zeggen dat wij alle bevindingen in dit rapport opnemen, dus ook bevindingen bij succescriteria waarbij volgens de Nederlandse wet- en regelgeving uitzonderingen gelden.

Zie voor meer informatie over uitzonderingen de website digitoegankelijk.nl.

Testen gebeurt voor een groot deel handmatig en aan de hand van een steekproef. Ondanks alle zorgvuldigheid bij het samenstellen van de steekproef en het onderzoek kan het zijn dat een probleem niet gesignaleerd wordt. Ook kan het zijn dat een punt in de toekomst anders beoordeeld wordt omdat technologieën en hulpapparatuur doorontwikkeld worden.

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de evaluatiemethode [WCAG-EM 1.0](#).

3.2 Steekproef

Het onderzoek betreft in de regel een steekproef van de website. De resultaten worden niet uitputtend beschreven: als een type toegankelijkheidsprobleem zich op meerdere plaatsen voordoet, dan worden hiervan één of enkele voorbeelden gegeven.

Pagina	URL

Homepage	https://dbnl.org/
Pagina met een werk in fulltekst	https://dbnl.org/tekst/hade002stro01_01/hade002stro01_01_001l.php
Auteurspagina	https://dbnl.org/auteurs/auteur.php?id=mult001
Atlas	https://dbnl.org/atlas/nevl_standard.php
Atlas - Provincie Gelderland	https://dbnl.org/atlas/gel.php?c=0
Ngram viewer	https://dbnl.org/ngram-viewer/
Calendarium	https://dbnl.org/calendarium/
Algemeen letterkundig lexicon	https://dbnl.org/tekst/dela012alge01_01/
Alle titels	https://dbnl.org/titels/index.php
Literatuur	https://dbnl.org/letterkunde/index.php
Limburgse literatuur	https://dbnl.org/letterkunde/limburg/index.php
Basisbibliotheek	https://dbnl.org/basisbibliotheek/index.php
Naslagwerken	https://dbnl.org/titels/titels_naslagwerken.php
Over DBNL	https://dbnl.org/overdbnl/index.php
Organisatie	https://dbnl.org/overdbnl/organisatie.php
Contact	https://dbnl.org/overdbnl/contact.php
Veelgestelde vragen	https://dbnl.org/overdbnl/faq.php
Privacyverklaring	https://dbnl.org/overdbnl/privacyverklaring.php
404 - Pagina niet	https://www.dbnl.org/atlas/nevl_standard

gevonden	
PDF - Strofische gedichten	https://dbnl.org/tekst/hade002stro01_01/hade002stro01_01.pdf
Pagina met zoekresultaten en zoekfilter	https://www.dbnl.org/zoeken/zoekeninteksten/auteurZoek.php?zoek=*%26prefilter=auteurs%26subform_values=showfacet_geslacht%3D1%26geslacht%3D%26showfacet_periode_g%3D1%26showfacet_periode_o%3D1%26showfacet_

3.3 Gebruikte systemen

Bij het testen zijn de volgende besturingssystemen, browsers en hulpsoftware gebruikt:

- Windows 10, Chrome 92
- Windows 10, Edge
- Windows 10, Mozilla Firefox 91, NVDA 2021.1

We hebben getest in privé/incognito-modus, zonder extensies of add-ons en met de standaardinstellingen.

De website is geschikt voor alle gangbare browsers en hulpapparatuur.

3.4 Technologieën waarop wordt gesteund

- HTML 5
- CSS
- WAI-ARIA
- ECMAScript 5
- DOM

4 Bevindingen per succescriterium

4.1 WCAG 2.0

Hieronder zijn de bevindingen per succescriterium van WCAG 2.0 genoteerd.

Principe 1: Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze.

Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven

Lever tekstalternatieven voor alle niet-tekstuele content, zodat die veranderd kan worden in andere vormen die mensen nodig hebben, zoals grote letters, braille, spraak, symbolen of eenvoudiger taal

Succescriterium 1.1.1: Niet-tekstuele content

Alle niet-tekstuele content die aan de gebruiker wordt gepresenteerd, heeft een tekstalternatief dat een gelijkwaardig doel dient, behalve voor de hierna vermelde situaties: 'Bedieningselementen, invoer', 'Op tijd gebaseerde media', Test, Zintuiglijk, CAPTCHA, Decoratie, opmaak, onzichtbaar. (Dit is een verkorte tekst, het hele succescriterium staat op <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#text-equiv>).

1. De iconen bij de koppen Atlas, Ngram viewer enzovoort hebben geen alt-attribuut.

Sommige screenreaders gebruiken nu de bestandsnaam van de afbeelding om voor te lezen. Dit geeft ruis omdat het decoratieve afbeeldingen zijn.

Geef de afbeeldingen een leeg alt-attribuut: `alt=""`. Een screenreader zal deze afbeeldingen negeren.

- Op pagina: [Homepage](#)

2. De afbeelding van de boekomslog heeft wel een alternatieve tekst, maar deze geeft geen goede omschrijving van de afbeelding. Er staat meer tekst in de afbeelding (bijvoorbeeld de titel en auteur) dan dat er in de alternatieve tekst terugkomt.

Gebruikers die de afbeelding niet kunnen zien missen zo informatie uit de afbeelding.

Zorg ervoor dat alle informatie en tekst die op een afbeelding te zien is, ook terugkomt in de alternatieve tekst.

- Op pagina: [Pagina met een werk in fulltekst](#)

3. De afbeeldingen hebben geen alt-attribuut.

Sommige screenreaders gebruiken de bestandsnaam van de afbeelding om voor te lezen. Dit geeft ruis omdat het decoratieve afbeeldingen zijn.

Geef de afbeeldingen een leeg alt-attribuut: `alt=""`. Een screenreader zal deze afbeeldingen negeren.

- Op pagina: [Literatuur](#)

4. De afbeelding onderaan de pagina heeft geen alt-attribuut.

Sommige screenreaders gebruiken de bestandsnaam van de afbeelding om voor te lezen. Dit is voor de gebruikers ervan erg hinderlijk omdat zij nu niet weten wat er op de afbeelding te zien is.

Geef de afbeeldingen een alt-attribuut met daarin een duidelijke omschrijving van de afbeelding. Zet dus in de alternatieve tekst dat er logo's zijn en van wie.

- Op pagina: [Over DBNL](#)

Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media

Lever alternatieven voor op tijd gebaseerde media.

Succescriterium 1.2.1: Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)

Voor media met vooraf opgenomen louter-geluid en vooraf opgenomen louter-videobeeld is het volgende waar, behalve als de audio of video een media-alternatief voor tekst is en duidelijk als zodanig is gelabeld: 'vooraf opgenomen louter-tekst', 'Vooraf opgenomen louter-videobeeld'. (Dit is een verkorte tekst, het hele succescriterium staat op <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#media-equiv>).

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.2.2: Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle vooraf opgenomen audiocontent in gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.2.3: Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)

Er wordt een alternatief voor op tijd gebaseerde media of audiodescriptie van de vooraf opgenomen videocontent geleverd voor gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.2.4: Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.2.5: Audiodescriptie (vooraf opgenomen)

Er wordt een audiodescriptie geleverd voor alle vooraf opgenomen videocontent in gesynchroniseerde media.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 1.3: Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

Succescriterium 1.3.1: Info en relaties

Informatie, structuur, en relaties overgebracht door presentatie kunnen door software bepaald worden of zijn beschikbaar in tekst.

1. Er is een tabel gebruikt om de pagina op te maken. Deze tabel heeft geen kolomkoppen.

Voor mensen die hulpapparatuur gebruiken, is het niet duidelijk waar de tabel over gaat en hoe de informatie uit de tabel zich tot elkaar verhoudt.

Gebruik hier geen tabel, maar maak de pagina's op met CSS.

Ook op de volgende pagina komt een opmaaktabel voor: <https://dbnl.org/basisbibliotheek/index.php?!=19>

- Op pagina: [Pagina met een werk in fulltekst](#)

2. Onder de kop 'Over dit hoofdstuk/artikel' staat informatie. De informatie is visueel verdeeld in een aantal koppen, zoals 'Titels'. Maar deze subkoppen zijn niet goed gecodeerd. Het zijn nu `<label>`-elementen, en dat is niet juist.

Maak hier HTML-koppen van, bijvoorbeeld een `<h4>`.

Dit komt ook voor aan de linkerkant van de pagina met de koppen "Downloads", "Editeur", "Genre" en "Subgenre".

- Op pagina: [Pagina met een werk in fulltekst](#)

3. De opties 'man', 'vrouw' en 'geen voorkeur' horen bij elkaar, maar zijn in de code niet gekoppeld.

Voor screenreadergebruikers is niet duidelijk dat er bij deze vraag meerdere keuzes zijn.

Zet de inputs voor 'man', 'vrouw' en 'geen voorkeur' in een fieldset met een legend.

Hetzelfde geldt voor alle andere filteropties zoals bijvoorbeeld het geboortejaar.

- Op pagina: [Pagina met zoekresultaten en zoekfilter](#)

4. De kop 'Filter op auteur:' is geen echte kop, maar een paragraaf die met CSS vormgegeven is als kop.

Voor screenreadergebruikers is het niet duidelijk dat dit een kop is en gebruikers die navigeren op koppen kunnen deze kop missen.

Gebruik hier een h-element.

- Op pagina: [Pagina met zoekresultaten en zoekfilter](#)

5. De tabel onder 'Ngram instellingen' heeft geen tabelkoppen.

Screenreadergebruikers krijgen deze tabelkoppen te horen bij het navigeren door de cellen van de tabel. Als tabelkoppen ontbreken, is het voor hen moeilijk om na te gaan in welke cel zij zich bevinden.

Zet tabelkoppen boven de kolommen.

- Op pagina: [Ngram viewer](#)

6. De lijst met links op deze pagina staat in een tabel terwijl deze geen structuur van een tabel heeft.

Dit kan erg verwarrend zijn voor screenreadergebruikers omdat zij een tabel verwachten.

Omdat het om een lijst van items gaat dient deze ook in een lijst gezet te worden in de code. Maak daarvoor gebruik van `` en `` elementen.

- Op pagina: [Algemeen letterkundig lexicon](#)

7. Bij de paginering onderaan de zoekresultaten is duidelijk te zien wat de huidige pagina is, dit blokje is donkerblauw met witte letters, waar de blokjes voor de andere pagina's blauwe letters hebben op een witte achtergrond. In de HTML is dit verschil alleen aangegeven met een `class="current"`.

Voor screenreadergebruikers is niet duidelijk welke pagina de huidige is.

Voeg aan de huidige pagina een `aria-current`-attribuut toe: `1`. De knop 'Vorige' heeft ook `class="current"`, maar hier moet het `aria`-attribuut niet worden toegepast.

- Op pagina: [Alle titels](#)

8. Aan de afbeeldingen van pijltjes in de kolomkoppen is te zien op welke manier de lijst is gesorteerd (aflopend, oplopend, of niet gesorteerd). De tekst van de link in de kolomkop verandert niet mee, die blijft bijvoorbeeld 'sorteer JAAR'. Dit komt

omdat de tekst in het alt-attribuut niet verandert.

Screenreadergebruikers weten niet hoe de tabel is gesorteerd.

Zorg ervoor dat ook voor screenreadergebruikers duidelijk is hoe er is gesorteerd.

- Op pagina: [Alle titels](#)

9. De tussenkoppen op deze pagina zijn in de code geen koppen maar opgemaakt met een `` element. Dit element is hier niet voor bedoeld.

Gebruikers kunnen een koppenstructuur gebruiken om door een pagina te navigeren, deze koppen komen hier nu niet in terug.

Zorg ervoor dat de koppen in de code ook koppen worden door deze een `<h3>` element te geven. Verwijder daarbij het `strong`-element.

- Op pagina: [Privacyverklaring](#)

10. De pdf heeft geen tags (codelaag).

Hulpsoftware zoals een screenreader heeft een goede codelaag nodig om een gestructureerd document weer te kunnen geven. Deze software gebruikt de informatie uit de codelaag bijvoorbeeld om aan te geven wat een kop is, of een lijst, een tabel et cetera. Ook alternatieve teksten bij afbeeldingen staan in de codelaag. Zonder de tags heeft een tekst mogelijk helemaal geen informatie voor iemand die de visuele opmaak niet kan zien of is het een brij aan ongestructureerde tekst.

Zorg ervoor dat alle onderdelen van het document passende tags krijgen die aansluiten bij de 'rol' die deze informatie heeft op de pagina. Bijvoorbeeld een kop op niveau1, een paragraaf, een blockquote, een lijst of een noot. Hierdoor is de structuur van het document voor iedereen inzichtelijk en is het mogelijk om binnen het document te navigeren. Bijvoorbeeld van kop naar kop of door het overslaan van een lijst. Denk eraan dat de niet zichtbare of decoratieve onderdelen gemarkeerd moeten worden als artefact, zodat ze door de

hulpsoftware genegeerd kunnen worden.

- Op pagina: [PDF - Strofische gedichten](#)

Succescriterium 1.3.2: Betekenisvolle volgorde

Als de volgorde waarin content wordt gepresenteerd van invloed is op zijn betekenis, kan een betekenisvolle leesvolgorde door software bepaald worden.

1. Doordat een opmaaktabel is gebruikt, wisselen de blokken met de tekst en de noten elkaar af, telkens als er een nieuwe tabelrij begint.

Dit is verwarrend voor screenreadergebruikers. Screenreaders lezen de informatie in een tabel rij voor rij voor.

Gebruik hier geen opmaaktabel, maar gebruik CSS om de kolommen te maken.

- Op pagina: [Pagina met een werk in fulltekst](#)

Succescriterium 1.3.3: Zintuiglijke eigenschappen

Instructies die geleverd worden om content te begrijpen en te bedienen zijn niet alleen afhankelijk van zintuiglijke eigenschappen van componenten zoals vorm, omvang, visuele locatie, oriëntatie of geluid.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

Succescriterium 1.4.1: Gebruik van kleur

Kleur wordt niet als het enige visuele middel gebruikt om informatie over te brengen, een

actie aan te geven, tot een reactie op te roepen of een visueel element te onderscheiden.

1. De links in de footer zijn alleen aangegeven in kleur.

Mensen die moeite hebben met het onderscheiden van kleur, of mensen die slechtziend zijn, kunnen de links eenvoudig missen.

Zorg ervoor dat de links ook op een andere manier te onderscheiden zijn. De conventie op het web is om links te onderstrepen.

- Op pagina: [Homepage](#)

2. Twee verschillende zoektermen worden alleen met kleur aangegeven in de grafiek.

Dit levert problemen op voor mensen die de kleuren niet kunnen onderscheiden.

Maak ook onderscheid op een andere manier, bijvoorbeeld met bolletjes voor de ene zoekterm en vierkantjes voor de tweede zoekterm. Maak ook de lijntjes tussen de bolletjes anders, bijvoorbeeld een ononderbroken lijn en een stippellijn.

- Op pagina: [Ngram viewer](#)

3. De links op de pagina zijn alleen te herkennen aan de andere kleur tekst.

Gebruikers die slecht (kleur) kunnen zien, kunnen de links hierdoor missen.

Zorg ervoor dat de links ook op een andere manier te herkennen zijn door bijvoorbeeld de tekst te onderstrepen.

Dit komt op meerdere pagina's voor, bijvoorbeeld ook op de pagina's 'Organisatie' en 'Contact'.

- Op pagina: [Veelgestelde vragen](#)

Succescriterium 1.4.2: Geluidsbediening

Als een geluidswaergave op een webpagina automatisch meer dan 3 seconden speelt, is er of een mechanisme beschikbaar om de geluidswaergave te pauzeren of te stoppen, of er is een mechanisme beschikbaar om het geluidsvolume onafhankelijk van het overall systeemvolume te regelen.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.4.3: Contrast (minimum)

De visuele waergave van tekst en afbeeldingen van tekst heeft een contrastverhouding van ten minste 4,5:1, behalve in de volgende gevallen: 'Grote tekst', 'Incidenteel', 'Logotypes'. Dit is een verkorte tekst van het succescriterium. De begrippen zijn gedefinieerd. Zie hiervoor: <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#visual-audio-contrast>

1. Het kleurcontrast is op verschillende plekken van de website niet voldoende.

Slechtzienden kunnen problemen hebben om de tekst waar te nemen en te kunnen lezen.

Een aantal voorbeelden: Lichtblauw (#98A8C5) op wit (2,4:1), bijvoorbeeld bij de menu-items in de header. Goud (#98A8C5) op wit (1,6:1) en lichtgrijs (2,4:1), bijvoorbeeld bij de knop 'Alle nieuwe titels' Blauw (#5b6693) op donkerblauw (#061b3a) (contrast 3,1:1) in de footertekst 'De Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren (DBNL) is een digitale collectie...!.

Oplossing is om hier kleuren te kiezen die een hogere contrastverhouding hebben.

- Op pagina: [Homepage](#)

2. Het kleurcontrast van de donkergrijze (#A1A1A1) tekst op de assen van de grafiek met de lichtgrijze (#F3F4F5) achtergrond is 2,3:1. Dit is onvoldoende.

Slechtzienden kunnen problemen hebben om de tekst waar te nemen en te kunnen lezen.

Zorg bij tekst voor een kleurcontrast van minimaal 4,5:1.

- Op pagina: [Ngram viewer](#)

3. De teksten van de kolomkoppen in de tabel ('Jaar', Auteur, 'Genre') hebben onvoldoende contrast met de achtergrond (#5b6693 op #081A38, een verhouding van 3,1:1).

Slechtzienden kunnen problemen hebben om de tekst waar te nemen en te kunnen lezen.

Zorg bij tekst voor een kleurcontrast van minimaal 4,5:1.

- Op pagina: [Alle titels](#)

Succescriterium 1.4.4: Herschalen van tekst

Behalve voor ondertitels voor doven en slechthorenden en afbeeldingen van tekst, kan tekst zonder hulptechnologie tot 200 procent schalen zonder verlies van content of functionaliteit.

1. Bij herschalen van tekst verandert de layout van de pagina in de mobiele weergave. Wanneer je op de menu-knop klikt, opent het menu met de menulinks, maar dit is niet scrollbaar. Dit gebeurt op meerdere pagina's, bijvoorbeeld ook met het menu in de linkerzijbalk (een aside-element met id="site-nav"), op https://dbnl.org/tekst/hade002stro01_01/hade002stro01_01_0011.php

Voor gebruikers die moeten inzoomen (bijvoorbeeld slechtzienden) zijn niet alle menulinks te bereiken. Dat maakt het menu onbruikbaar.

Zorg ervoor dat het menu te scrollen is.

- Op pagina: [Homepage](#)

2. Bij inzoomen in de browser verdwijnt de kolom met de noten.

Mensen die grotere letters nodig hebben, kunnen de noten niet gebruiken.

Zorg ervoor dat de noten zichtbaar blijven in verkleinde weergaves, bijvoorbeeld door de noten onder de tekst te plaatsen.

- Op pagina: [Pagina met een werk in fulltekst](#)

Succescriterium 1.4.5: Afbeeldingen van tekst

Als de gebruikte technologieën de visuele weergave tot stand kunnen brengen, wordt tekst gebruikt in plaats van afbeeldingen van tekst om informatie over te brengen, behalve in de volgende gevallen: 'Aanpasbaar' (De afbeelding van tekst kan visueel worden aangepast aan de eisen van de gebruiker), 'Essentieel' (Een specifieke weergave van tekst is essentieel voor de informatie die wordt overgebracht).

- Geen problemen aangetroffen

Principe 2: Bedienbaar

Componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

Succescriterium 2.1.1: Toetsenbord

Alle functionaliteit van de content is bedienbaar via een toetsenbordinterface zonder dat afzonderlijke toetsaanslagen aan tijd gebonden zijn, behalve als de onderliggende functie een invoer vereist die afhangt van het pad dat de gebruiker aflegt en niet alleen van de eindpunten.

1. De grafiek is niet met het toetsenbord te bedienen. Als je met de muis over de

bolletjes gaat, komt er een popup, maar dat kan niet met het toetsenbord.

Toetsenbordgebruikers en gebruikers van hulpparaatuur kunnen de data in de grafiek niet gebruiken.

Zorg ervoor dat de bolletjes ook toetsenbordfocus kunnen krijgen en de popup met de getallen wordt getoond, ook voor hulpparaatuur.

- Op pagina: [Ngram viewer](#)

2. Als je met de muis over een icoontje hovert voor een downloadbaar bestand, verschijnt er een 'tooltip' met tekst. Deze tekst verschijnt niet bij toetsenbordfocus en is ook niet beschikbaar voor screenreadergebruikers. De linktekst is teken uit een icon font, zie ook punt 1.3.1 over het zoek-icoon over icon fonts.

Toetsenbordgebruikers krijgen niet de tooltip die vertelt waartoe het icoon dient. Het is voor screenreadergebruikers in het geheel niet duidelijk waar deze links toe dienen, omdat er geen goede linktekst voor het icoon is (een fout onder SC 2.4.4).

Er is wel een linktekst, maar die wordt niet gecommuniceerd in de toegankelijkheidslaag. Dit is de code: `<i>Download PDF van tekst</i>`.

De tekst binnen de i-tags wordt verborgen d.m.v. `visibility: hidden;` en `opacity: 0;`. `Visibility hidden` haalt de tekst ook uit de toegankelijkheidslaag. Verwijder deze CSS-property en gebruik een andere manier om de tekst visueel te verbergen.

- Op pagina: [Alle titels](#)

Succescriterium 2.1.2: Geen toetsenbordval

Als de toetsenbordfocus met de toetsenbordinterface verplaatst kan worden naar een component van de pagina, dan kan de focus ook met alleen de toetsenbordinterface

weer van dat component weg worden bewogen, en, als er meer nodig is dan de standaard pijl- of tabtoetsen of andere standaard methoden om de focus te verplaatsen, dan wordt de gebruiker geïnformeerd over de manier waarop de focus kan worden verplaatst.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 2.2: Genoeg tijd

Geef gebruikers genoeg tijd om content te lezen en te gebruiken.

Succescriterium 2.2.1: Timing aanpasbaar

Voor elke tijdslimiet die door de content wordt ingesteld geldt ten minste een van de volgende zaken: 'Uitzetten', 'Aanpassen', 'Verlengen', 'Real-time uitzondering', 'Essentiële uitzondering', '20 uur uitzondering'. Dit is een verkorte tekst. Deze termen zijn gedefinieerd in de norm, zie hiervoor <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#time-limits>.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 2.2.2: Pauzeren, stoppen, verbergen

Voor alle bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende informatie gelden alle volgende zaken: 'Bewegen, knipperen, scrollen', 'Automatisch actualiserend'. Dit is verkorte weergave van het succescriterium, zie de norm op <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#time-limits>

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 2.3: Toevallen

Ontwerp content niet op een manier waarvan bekend is dat die toevallen veroorzaakt.

Succescriterium 2.3.1: Drie flitsen of beneden drempelwaarde

Webpagina's bevatten niets wat meer dan drie keer flitst in enige periode van één seconde of de flits is beneden de algemene flits- en rodeflitsdrempelwaarden.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 2.4: Navigeerbaar

Lever manieren om gebruikers te helpen navigeren, content te vinden en te bepalen waar ze zijn.

Succescriterium 2.4.1: Blokken omzeilen

Er is een mechanisme beschikbaar om blokken content die op meerdere webpagina's worden herhaald te omzeilen.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 2.4.2: Paginatitel

Webpagina's hebben titels die het onderwerp of doel beschrijven.

1. Het document heeft geen documenttitel. Hierdoor is het lastiger om te zien in welk tabblad van een reader welke informatie staat en is de documenttitel ook niet op te vragen.

Dit kan een probleem zijn voor bijvoorbeeld blinde mensen of mensen met een cognitieve beperking, zoals een kort werkgeheugen of een concentratiestoornis. Een beschrijvende documenttitel helpt de lezer om te begrijpen wat de inhoud is van de pdf en het helpt bij het navigeren van tabblad naar tabblad in een programma om pdf's te lezen.

Zet in de bestandseigenschappen van het document een titel die de inhoud van

het document duidelijk omschrijft. En controleer of deze titel ook getoond wordt en of het document niet ingesteld staat op het tonen van alleen de bestandsnaam.

- Op pagina: PDF - Strofische gedichten

2. De paginatitel is op bijna alle pagina's 'dbnl · digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren'. Dit is geen niet beschrijvende paginatitel: het zegt niet wat er op een pagina te vinden is.

Het is moeilijk om snel te bepalen waar de pagina over gaat. Dit geldt voor verschillende gebruikersgroepen.

Geef elke pagina een korte, beschrijvende en unieke paginatitel.

Succescriterium 2.4.3: Focus volgorde

Als een webpagina sequentieel genavigeerd kan worden en de navigatiesequenties hebben invloed op de betekenis of het gebruik, dan krijgen focusbare componenten de focus in de juiste volgorde waardoor betekenis en bedienbaarheid behouden blijft.

1. In de mobiele weergave krijgen de zoekvelden bovenaan de pagina eerst focus en daarna het menu. Echter staan deze zoekvelden visueel onder de menuknop.

Voor gebruikers die de website met het toetsenbord bedienen is dit erg verwarrend.

Zorg ervoor dat de elementen visueel in de juiste volgorde komen te staan, of dat de elementen in de code omgewisseld worden, waardoor de volgorde waarin de elementen focus krijgen weer klopt.

- Gerelateerd aan component: Header en footer

Succes criterium 2.4.4: Linkdoel (in context)

Het doel van elke link kan bepaald worden uit enkel de linktekst of uit de linktekst samen met zijn door software bepaalde linkcontext, behalve daar waar het doel van de link een dubbelzinnige betekenis zou kunnen hebben voor gebruikers in het algemeen.

1. Er staan een paar links in de tekst zonder linktekst, bijvoorbeeld ``

Het is niet duidelijk waar deze link toe leidt. Bovendien is de focus is hier niet zichtbaar (een fout onder 2.4.7, niet apart genoteerd).

Gebruik altijd korte, omschrijvende linkteksten die duidelijk maken waar de link toe leidt.

- Op pagina: Pagina met een werk in fulltekst

2. De link om het boekomslog te vergroten (in de linker zijbalk) heeft geen tekst. Hierdoor weten gebruikers van hulpapparatuur niet waar de knop voor dient.

Op de omliggende div staat een `aria-label`-element. Verwijder deze van de div en plaats dat op de link. Op deze manier krijgt de link een naam.

- Op pagina: Pagina met een werk in fulltekst

3. De klikbare provincies hebben geen alternatieve tekst. Daardoor hebben de links in de toegankelijkheidslaag geen naam.

Screenreadergebruikers weten niet waar de links in de kaart toe leiden.

Geef de area-elementen een alt-attribuut met duidelijke beschrijving. Er is nu wel een title-attribuut, maar dit wordt niet goed ondersteund door hulpapparatuur. Dit geldt ook voor de pagina <https://dbnl.org/atlas/nbr.php>

- Op pagina: Atlas

4. Bij de paginering onderaan de zoekresultaten staan voor mobiel twee links met linkteksten '<' en '>'. Dit zijn geen duidelijke linkteksten.

Mensen die de links niet kunnen zien, weten niet waar deze links toe dienen.

Voeg tekst toe, bijvoorbeeld 'vorige' en 'volgende'. Verberg deze tekst op een manier die de tekst niet uit de toegankelijkheidslaag verwijdert (dus niet met `display:none` of `visibility:hidden`).

- Op pagina: [Alle titels](#)

Succescriterium 2.4.5: Meerdere manieren

Er is meer dan één manier beschikbaar om een webpagina binnen een verzameling webpagina's te vinden, behalve wanneer de webpagina het resultaat is van, of een stap in, een proces.

1. Het document heeft geen bladwijzers.

Hierdoor is het minder gemakkelijk om door het document te navigeren.

Bladwijzers kunnen met de juiste software worden gegenereerd met de koppenstructuur van het brondocument, mits het brondocument goed gestructureerd is met de juiste tags.

- Op pagina: [PDF - Strofische gedichten](#)

Succescriterium 2.4.6: Koppen en labels

Koppen en labels beschrijven het onderwerp of doel.

1. De tabelkoppen luiden 'sorteer Titel', 'sorteer Jaar', etc. Dit is geen goede kolomkop.

Screenreadergebruikers hebben hier last van, doordat het veel ruis geeft om elke

keer als ze bij de tabelcellen van rij wisselen, weer het woord 'sorteer' te horen krijgen.

Maak de afbeeldingen decoratief door ze een leeg alt-attribuut te geven en plaats op de <th> elementen een aria-sort. Verander daarnaast de links in buttons.

- Op pagina: [Alle titels](#)

Succescriterium 2.4.7: Focus zichtbaar

Elke gebruikersinterface die met een toetsenbord te bedienen is, heeft een bedieningswijze waarbij de indicator van de toetsenbordfocus zichtbaar is.

1. De toetsenbordfocus is niet zichtbaar bij het formulier waar je zoekterm, spellingsvarianten en genres in kunt vullen.

Toetsenbordgebruikers kunnen hierdoor niet zien welk item op dit moment geselecteerd is en hierdoor wordt het menu erg moeilijk te bedienen.

Zorg ervoor dat de menu-items een focusstijl krijgen door bijvoorbeeld een gekleurde rand toe te voegen om het geselecteerde item.

- Op pagina: [Ngram viewer](#)

2. De menu-elementen 'Literatuur & Taal', 'Selecties', 'Gebruiksvoorwaarden' en 'Over DBNL' zijn wel focusbaar met het toetsenbord, echter krijgen de knoppen geen zichtbare focus.

Toetsenbordgebruikers kunnen hierdoor niet zien welk item op dit moment geselecteerd is en hierdoor wordt het menu erg moeilijk te bedienen.

Zorg ervoor dat de menu-items een focusstijl krijgen door bijvoorbeeld een gekleurde rand toe te voegen om het geselecteerde item.

- Gerelateerd aan component: [Header en footer](#)

Principe 3: Begrijpelijk

Informatie en de bediening van de gebruikersinterface moeten begrijpelijk zijn.

Richtlijn 3.1: Leesbaar

Maak tekstcontent leesbaar en begrijpelijk.

Succescriterium 3.1.1: Taal van de pagina

De standaard menselijke taal van elke webpagina kan door software bepaald worden.

1. Er is niet aangegeven in welke taal deze pdf is geschreven.

Een screenreader weet niet in welke taal de tekst gepresenteerd moet worden. Het kan dus zijn dat het document door een Engelstalige stem en met Engelstalige uitspraak wordt voorgelezen, terwijl het een Nederlandse tekst betreft. Dit is van belang voor mensen met cognitieve of visuele beperkingen. Ook voor de weergave in braille kan het lastig zijn als niet de juiste taal is aangegeven.

Geef in de bestandseigenschappen van het document aan in welke natuurlijke taal het is geschreven. Dit zou al in het brondocument moeten gebeuren en dit brondocument zou op de juiste manier moeten worden geëxporteerd.

- Op pagina: [PDF - Strofische gedichten](#)

Succescriterium 3.1.2: Taal van onderdelen

De menselijke taal van elke passage of zin in de content kan door software bepaald worden, behalve waar het gaat om eigennamen, technische termen, woorden van onbepaalde taal en woorden of zinsdelen die deel zijn gaan uitmaken van het jargon van de onmiddellijk omringende tekst.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 3.2: Voorspelbaar

Maak het uiterlijk en de bediening van webpagina's voorspelbaar.

Succescriterium 3.2.1: Bij focus

Als een component de focus krijgt, dan veroorzaakt dat geen contextwijziging.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 3.2.2: Bij input

Verandering van de instelling van een component van de gebruikersinterface veroorzaakt niet automatisch een contextwijziging tenzij de gebruiker geïnformeerd is over het gedrag vóór het gebruik van dit component.

1. Als je een filter aanvinkt bij de filters, ververs de pagina.

Dit is ongewenst gedrag, omdat de gebruiker niet zelf op een knop drukt. Ze kunnen hierdoor makkelijk in de war raken. Toetsenbordgebruikers moeten opnieuw naar hun plaats op de pagina navigeren.

Haal overal de `onchange="form.submit();"` weg en voeg een knop 'filter' toe.

- Op pagina: [Pagina met zoekresultaten en zoekfilter](#)

Succescriterium 3.2.3: Consistente navigatie

Navigatiemechanismen, die op meerdere webpagina's binnen een verzameling webpagina's herhaald worden, komen elke keer dat ze worden herhaald in dezelfde relatieve volgorde voor, tenzij een verandering wordt geïnitieerd door de gebruiker.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 3.2.4: Consistente identificatie

Componenten die dezelfde functionaliteit hebben binnen een verzameling webpagina's worden consistent geïdentificeerd.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer

Help gebruikers om fouten te vermijden en ze te verbeteren.

Succescriterium 3.3.1: Fout identificatie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt, dan wordt het onderdeel waar de fout zit geïdentificeerd en de fout wordt tekstueel aan de gebruiker meegedeeld.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 3.3.2: Labels of instructies

Als de content gebruikersinvoer vereist, dan worden labels of instructies geleverd.

1. Het invoerveld en de twee dropdowns hebben geen labels.

Screenreadergebruikers weten hierdoor niet waar de velden voor dienen.

Geef de velden een label en koppel deze aan het invoerveld.

Een placeholder tekst is hier niet voldoende als label, omdat deze tekst verdwijnt als de gebruiker begint met typen, waarna er dus geen zichtbaar label meer is.

- Op pagina: [Ngram viewer](#)

2. Het select-element (de sorteer dropdown) direct boven de tabel aan de rechterkant heeft geen label.

Screenreadergebruikers weten niet waar deze select voor dient.

Geef de select een label en koppel deze twee elementen.

- Op pagina: Alle titels

Succescriterium 3.3.3: Foutsuggestie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt en suggesties voor verbetering bekend zijn, dan worden de suggesties aan de gebruiker geleverd, tenzij dit de beveiliging of het doel van de content in gevaar zou brengen.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 3.3.4: Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)

Voor webpagina's die wettelijke verplichtingen of financiële transacties voor de gebruiker uitvoeren, die, door de gebruiker te beheren gegevens in gegevensopslagplaatsen verwijderen of wijzigen, of die antwoorden van de gebruiker verzenden, geldt ten minste één van de volgende zaken: 'Annuleerbaar', 'Gecontroleerd', 'Bevestigd'. De volledige tekst van dit succescriterium staat op <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#minimize-error>.

- Geen problemen aangetroffen

Principe 4: Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Richtlijn 4.1: Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Succescriterium 4.1.1: Parsen

In content die geïmplementeerd is met opmaaktalen hebben elementen volledige begin- en eindtags, zijn elementen genest volgens hun specificatie, bevatten elementen geen dubbele attributen en zijn alle ID's uniek, behalve waar de specificatie deze eigenschappen toelaat.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 4.1.2: Naam, rol, waarde

Voor alle componenten van de gebruikersinterface (inclusief, maar niet uitsluitend voor formulierelementen, links en door scripts gegenereerde componenten), kunnen de naam (name) en rol (role), door software bepaald worden; toestanden (states), eigenschappen (properties) en waarden (values) die door de gebruiker ingesteld kunnen worden kunnen door software bepaald worden; en kennisgeving van veranderingen in deze items is beschikbaar voor user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

1. Boven de tekst "Geef uw mening!" staat een afbeelding. Deze afbeelding is decoratief en dient dan ook zo in de code te zijn aangegeven. Op dit moment heeft de afbeelding een `aria-labelledby`-verwijzing. Maar dit verwijst nergens naar toe, en dat is niet toegestaan.

Verwijder het `aria-labelledby`-attribuut en zet op de `svg`-afbeelding `aria-hidden="true"`. Op deze manier wordt de afbeelding door voorleessoftware en andere hulpsoftware genegeerd.

- Op pagina: [Homepage](#)
 - Gerelateerd aan component: [Header en footer](#)
2. De zoekknop in de linker zijbalk heeft geen naam. Hierdoor weten gebruikers van hulpapparatuur niet waar de knop voor dient.

Voeg door middel van een `title`-attribuut of 'aria-label' een naam toe.

- Op pagina: [Pagina met een werk in fulltekst](#)
3. De links 'Download' en 'Verwijder' zijn geen echte links. Ze hebben geen linkdoel (href-attribuut).

De links zijn daarom ook niet met het toetsenbord te bedienen.

Omdat het hier een actie betreft en geen link naar een andere pagina is het beter om de `Download` link te veranderen in een button zodat de elementen ook met een toetsenbord bereikbaar zijn.

- Op pagina: [Ngram viewer](#)
4. De dropdown 'Zoek alles' is een ``-element die met aria-technieken klikbaar is gemaakt. De dropdown heeft echter geen naam. Hierdoor is het voor gebruikers van bijvoorbeeld voorleessoftware onduidelijk wat de functie van de dropdown is.

Voeg via 'aria-label' een naam toe. Of maak gebruik van het HTML-select-element.

- Gerelateerd aan component: [Header en footer](#)

4.2 In WCAG 2.1 toegevoegde criteria

Hieronder zijn de bevindingen genoteerd die horen bij de succescriteria die in WCAG 2.1 zijn toegevoegd.

Principe 1: Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze.

Richtlijn 1.3: Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

Succescriterium 1.3.4: Weergavestand

De content beperkt de weergave en bediening niet tot een enkele presentatie-oriëntatie, zoals staand of liggend, tenzij een specifieke presentatie-oriëntatie essentieel is.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.3.5: Identificeer het doel van de input

Het doel van elk invoerveld waarmee informatie van de gebruiker wordt verzameld, kan door software bepaald worden wanneer:

Het invoerveld een doel dient dat is geïdentificeerd in de paragraaf Inputdoelen voor Componenten van de Gebruikersinterface; en

De content wordt geïmplementeerd met behulp van technologieën die ondersteuning bieden bij het identificeren van de verwachte betekenis van formulier-invoergegevens.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

Succescriterium 1.4.10: Reflow

Content kan zonder verlies van informatie of functionaliteit en zonder te moeten scrollen in twee dimensies, worden weergegeven voor:

Verticaal scrollbare content met een breedte gelijkwaardig aan 320 CSS-pixels;

Horizontaal scrollbare content met een hoogte gelijkwaardig aan 256 CSS-pixels;

Met uitzondering van delen van de content die voor het gebruik of de betekenis een

tweedimensionale lay-out vereisen.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.4.11: Contrast van niet-tekstuele content

De visuele weergave van het volgende heeft een contrastverhouding van ten minste 3:1 ten opzichte van aangrenzende kleuren:

Componenten van de gebruikersinterface: Visuele informatie die vereist is om componenten van de gebruikersinterface en statussen te identificeren, met uitzondering van inactieve componenten of componenten waarvan de weergave van de component wordt bepaald door de user agent en niet wordt aangepast door de auteur;

Grafische objecten: Delen van afbeeldingen die vereist zijn om de content te begrijpen, behalve wanneer een specifieke weergave van afbeeldingen essentieel is voor de informatie die wordt overgebracht.

1. De link om het boekomslag te vergroten (in de linker zijbalk) heeft een veel te laag contrast. Hierdoor is het lastig de knop te zien. Ook is het lastig te zien wat het doel van de knop is.

Zorg dat de knop en het plus icoon meer contrast krijgen. Het contrast moet minimaal 3:1 met de omgeving zijn.

- Op pagina: [Pagina met een werk in fulltekst](#)

2. Het kleurcontrast van de roodgekleurde (#F66869) grenzen van de provincies met de achtergrond (#F6F6EE) is 2,7:1. Dit is niet voldoende.

Bijvoorbeeld slechtziende gebruikers kunnen deze lijnen nu moeilijk zien.

Zorg voor andere kleuren met een contrast van minimaal 3:1.

- Op pagina: [Atlas](#)

3. Het contrast van de rand om de invoervelden (#CCCCCC) met de achtergrond (#F3F4F5) is 1,5:1. Dit is niet voldoende. Dat geldt ook voor de driehoekjes die duidelijk moeten maken dat er een select-lijst is.

Bijvoorbeeld slechtziende gebruikers kunnen deze rand en driehoekjes nu moeilijk zien.

Zorg voor een contrast van minimaal 3:1.

- Op pagina: [Ngram viewer](#)

4. De rand om het zoekveld en het 'Zoek alles' veld heeft een lichtblauwe (#98A8C5) kleur op een bijna witte (#F3F4F5) achtergrond. Dit geeft een contrastverhouding van 2,2:1 en dat is te laag.

Hierdoor kunnen de velden moeilijk waarneembaar zijn voor slechtzienden.

Zorg ervoor dat de randen een contrastverhouding van minimaal 3:1 krijgen.

- Op pagina: [Alle titels](#)

Succescriterium 1.4.12: Tekstafstand

Bij content die wordt geïmplementeerd met opmaaktalen die de volgende stijleigenschappen voor tekst ondersteunen, is er geen sprake van verlies van content of functionaliteit door het instellen van alle volgende, en door het niet wijzigen van andere stijleigenschappen:

Regelhoogte (regelafstand) naar ten minste 1,5 keer de lettergrootte;

Afstand tussen alinea's naar ten minste 2 keer de lettergrootte;

Letterafstand (spatiëren van letters) naar ten minste 0,12 keer de lettergrootte;

Spatiëren van woorden naar ten minste 0,16 keer de lettergrootte.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.4.13: Content bij hover of focus

Wanneer aanvullende content zichtbaar wordt en daarna weer verborgen, door het gebruik van hover met de aanwijzer of focus met het toetsenbord, gelden de volgende zaken:

Sluiten: Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de aanvullende content kan worden gesloten zonder de aanwijzer hover of de toetsenbordfocus te verplaatsen, tenzij de aanvullende content een invoerfout communiceert of andere content niet verbergt of vervangt;

Aanwijsbaar: Wanneer een aanwijzer hover aanvullende content kan activeren, dan kan de aanwijzer over de aanvullende content worden bewogen zonder dat deze verdwijnt;

Aanhouden: De aanvullende content blijft zichtbaar totdat de oorzaak voor de hover of focus is verwijderd, de gebruiker de content sluit of de informatie niet langer geldig is.

1. De afbeeldingen van boekomslagen onder 'NIEUW IN DE DBNL' krijgen, als je er met de muis overheen gaat, een donkerblauwe overlay met de titel van het boek en de schrijver. Deze informatie verdwijnt pas weer als je de muis van de afbeelding af beweegt.

Mensen die vergrotingssoftware gebruiken hebben vaak de muis nodig om een ander deel van de pagina in beeld te bewegen. Als daarbij de muis per ongeluk over de afbeelding komt, verschijnt de donkerblauwe overlay met tekst. Ook als zij dit niet wensen.

Er moet een manier zijn die de tekst weer doet verdwijnen, bijvoorbeeld het indrukken van de escape-toets.

- Op pagina: [Homepage](#)

2. Naast elke titel staat een icoon zoals het pdf icoon. Als met de muis over deze

iconen wordt bewogen verschijnt er extra content. Deze content die bij focus verschijnt moet volgens dit succescriterium aan drie voorwaarden voldoen: 'aanwijsbaar', 'sluiten' en 'aanhouden'. Op dit moment wordt aan geen van de drie voldaan.

Tevens is deze extra content niet te zien voor gebruikers die de website met het toetsenbord bedienen. Voor gebruik met een toetsenbord geldt hetzelfde.

Meer informatie over dit succescriterium is te vinden op: <https://www.w3.org/WAI/WCAG21/Understanding/content-on-hover-or-focus.html>

- Op pagina: [Alle titels](#)

Principe 2: Bedienbaar

Componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

Succescriterium 2.1.4: Enkel teken sneltoetsen

Wanneer een sneltoets in content wordt geïmplementeerd door alleen letters (inclusief hoofdletters en kleine letters), leestekens, cijfers of symbolen te gebruiken, geldt ten minste één van de volgende zaken:

Uitzetten: Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de sneltoets kan worden uitgezet;

Opnieuw toewijzen: Er is een mechanisme beschikbaar om de sneltoets opnieuw toe te wijzen aan één of meerdere niet-afdrukbare tekens (bijv. Ctrl, Alt, enz.);

Alleen actief bij focus: De sneltoets voor een component van de gebruikersinterface is alleen actief wanneer de betreffende component de focus heeft.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 2.5: Input Modaliteiten

Maak het eenvoudiger voor gebruikers om de functionaliteit te bedienen met andere vormen van invoer dan alleen het toetsenbord.

Succescriterium 2.5.1: Aanwijzergebaren

Alle functionaliteit waarmee bij de bediening gebruik wordt gemaakt van meerpunts- of padgebaseerde gebaren, kan worden bediend met een enkele aanwijzer zonder een padgebaseerd gebaar, tenzij een meerpunts- of padgebaseerd gebaar essentieel is.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 2.5.2: Aanwijzerannulering

Voor functionaliteit die kan worden bediend met een enkele aanwijzer, geldt ten minste één van de volgende zaken:

Geen down-event: Het down-event van de aanwijzer wordt niet gebruikt om enig onderdeel van de functie uit te voeren;

Afbreken of ongedaan maken: De functie wordt voltooid door het up-event en er is een mechanisme beschikbaar om de functie af te breken voordat deze wordt voltooid of om de functie ongedaan te maken als deze is voltooid;

Up reversal: Met het up-event wordt elk resultaat van het voorgaande down-event ongedaan gemaakt;

Essentieel: Het voltooien van de functie met het down-event is essentieel.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 2.5.3: Label in naam

Bij componenten van de gebruikersinterface met labels die tekst of afbeeldingen van tekst bevatten, bevat de naam de tekst die visueel wordt weergegeven.

1. Onder de koppen 'Atlas', 'Ngram viewer', 'Calendarium' en 'Algemeen Letterkundig Lexicon' staan lees meer links. Visueel is de naam van deze links dan ook 'Lees meer'. Maar de links hebben via het aria-label-element een afwijkende naam gekregen. Dit komt omdat het aria-label-element alle content van de link overschrijft. Hierdoor zijn deze links niet goed te bereiken met spraaksoftware.

Zorg ervoor dat de zichtbare naam en de naam in de code overeenkomt. De beste oplossing is om het aria-label-element uit te breiden met de zichtbare tekst. Voorbeeld voor het eerste item: 'Lees meer Atlas'.

- Op pagina: [Homepage](#)

Succescriterium 2.5.4: Bewegingsactivering

Functionaliteit die kan worden bediend door de beweging van een apparaat of beweging van een gebruiker, kan ook worden bediend met componenten van de gebruikersinterface. De reactie op de beweging kan worden uitgeschakeld om onbedoelde activering te voorkomen, behalve wanneer:

Ondersteunde interface: De beweging wordt gebruikt om de functionaliteit te bedienen via een door toegankelijkheid ondersteunde interface;

Essentieel: De beweging is essentieel voor de functie en wanneer de reactie op de beweging wordt uitgeschakeld, wordt de activiteit ongeldig gemaakt.

- Geen problemen aangetroffen

Principe 4: Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen

worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Richtlijn 4.1: Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Succescriterium 4.1.3: Statusberichten

In content die is geïmplementeerd met opmaaktalen kunnen statusberichten door software bepaald worden met behulp van rol (role) of eigenschappen (properties), zodat hulptechnologieën de berichten aan de gebruiker kunnen presenteren zonder dat ze de focus krijgen.

- Geen problemen aangetroffen

5 Overige adviezen en opmerkingen

Tijdens het onderzoek zijn 3 bevindingen gedaan die geen reden zijn tot afkeuring van een succescriterium, maar wel de toegankelijkheid en bruikbaarheid kunnen verbeteren.

1. Het broodkruimelpad is in de code opgebouwd met een ongeordende lijst (), maar de items staan in een geordende lijst. Zorg daarom dat de items in een geordende lijst staan ().

Het is tevens aan te raden om de omliggende <nav>-element een naam te geven die dit blok identificeert. In dit geval is de naam 'Broodkruimelpad' een logische naam.

- Zie ook succescriterium 1.3.1

2. Er is een manier om de herhalende content van de website zoals het menu over te slaan. Dit kan via de skiplink "Tekst". Echter is deze naam van de skiplink niet de meest duidelijke.

Ons advies is om de naam aan te passen naar "Direct naar de hoofdcontent" of iets dergelijks. Dit geeft duidelijk aan dat de skiplink er is om naar de hoofdcontent te springen.

Dit betreft alleen deze pagina en mogelijk andere pagina's met werken. Op de andere pagina's is de skilink wel duidelijk en geeft deze 'Hoofdcontent' als tekst.

- Op pagina: [Pagina met een werk in fulltekst](#)
- Zie ook succescriterium 2.4.1

3. De tekst van de foutmeldingspagina geeft geen andere manier om informatie te vinden.

Voor veel mensen is het lastig na te gaan wat er mis is en wat ze kunnen doen om toch de informatie te vinden die ze nodig hadden.

Het helpt ook niet dat de tekst hier in het Engels is. Hier zou een goede 404-pagina aangeboden moeten worden met een duidelijke Nederlandstalige tekst, die verschillende manieren geeft om weer verder te kunnen, zoals:

- Een link naar de homepage
- Een zoekformulier
- Een link naar een sitemap
- Op pagina: 404 - Pagina niet gevonden

6 Screenshots

In dit hoofdstuk staan screenshots die tijdens het onderzoek zijn gemaakt, maar die niet bij een specifiek succescriterium horen.

Niet van toepassing.

7 Componenten

7.1 Header en footer

Alle componenten op de website die op alle pagina's terugkomen, waaronder het hoofdmenu en de zoekbalk.

8 Organisatie

Dit onderzoek is in opdracht van KB (Koninklijke Bibliotheek) uitgevoerd door Firm Ground.

8.1 Over Firm Ground

Firm Ground helpt organisaties met het krijgen van grip op de kwaliteit van online dienstverlening en informatie. Denk aan gebruiksvriendelijkheid, toegankelijkheid en bouwkwaliteit. Firm Ground helpt organisaties met het opbouwen van kennis, het verzamelen van feiten voor goede beslissingen, het professionaliseren van online teams en het aanpassen van de organisatie om digitaal goed te regelen.